

thinglaft, er udtalt, at Hans Majestæt ikke erkjender, at Mogle have en vis Ret, hvorpaa de gjøre Paastand, at denne Erklæring i en ikke thinglaft kongelig Resolution skulde forhindre, at det Retspørgsmaal, som før stod aabent, bliver afgjort paa den Maade, hvorpaa Retspørgsmaal i Almindelighed afgjøres, nemlig ved Lov og Dom. Den lovgivende Magt beholder sin fuldkomne Ret, sin fuldkomne Frihed til at bestemme, at Retten skal ophøre, hvis der er en Ret; men jeg tilstaaer, at jeg befinder mig i en meget vanffelig Stilling, naar jeg skal afgive et Votum, om der skal tages Billighedshensyn eller ikke, førend jeg veed, om der er noget Retskrav, som skal fyldestgjøres eller ikke. Hvor jeg veed, at der ikke er noget Retskrav, der kan jeg meget lettere afgjøre med mig selv, hvilke Billighedshensyn jeg vil tage, men der bliver først Spørgsmaal om at tage Billighedshensyn, naar det er vist, at der ikke er noget Retskrav, og derfor, hvad enten man strax vil votere Loven om Bagererindgens Frigivelse eller ikke, saa troer jeg, at der er et Retspunkt, som vi ikke kunne eller skulle afgjøre, nemlig om der eksisterer et reelt Privilegium eller ikke. Om dette Retspørgsmaal, som vi ikke have Competence til at afgjøre, om det finder sin Afgjørelse paa en grundlovmæssig Maade ved Domstolene før eller efter Lovens Udstedelse, det er fra Retsstandpunktet aldeles ligegyldigt.

Stockfleth: Jeg vilde blot tillade mig den korte Bemærkning, at jeg stemmer imod det forelagte Lovudkast, og det fordi jeg anseer det for at være en Communesag og ikke en Statsag; jeg vilde ansee det høist farligt, om Lovgivningen blandede sig i denne Sag, som efter min Mening alene vedrører Kjøbenhavns Commune. Jeg kan ikke antage andet, end at naar Staten giver en saadan Lov, og der siden skulde blive Spørgsmaal om Erstatning, saa vil det være Staten, som kommer til at give denne Erstatning, og den vil aldrig nogenfinde kunne komme ind under Kjøbenhavns Commune. For mig fremstiller Sagen sig nemlig saaledes, at man rolig kan lade Loven falde og da overlade til Communalbestyrelsen for Kjøbenhavn, om den mulig vilde vove at give En eller Flere Bagerbevilling; Bagerlau-

get kunde da søge Communalbestyrelsen og det vilde da ved Lands Lov og Ret kunne afgjøres, om Bagerlauget virkelig har noget Privilegium, eller om det ikke har det; paa denne Maade vilde Bagerlauget jo kunne faae Spørgsmaalet afgjort ved Dom (S.).

B. Christensen: Det er kun to korte Bemærkninger, jeg skal tillade mig. Den ene er med Hensyn til det, vi nys hørte fra den ærede Rigsdagsmand for Rjøge (Krieger), i Anledning af den afdøde Konges Rescript af 1841; dette Rescript handler nemlig kun om Bagerlauget, ikke om Bagergaardseierne. Den anden Bemærkning, jeg vilde tillade mig, er med Hensyn til de Uttringer, den høiarverdige Rigsdagsmand for Nykjøbing (Monrad) atter idag har fremsført, Uttringerne om, at den os af Bagerne forelagte saakaldte Protest, at den ikke skulde admittere Billighed; men jeg vil da opfordre den høiarverdige Rigsdagsmand til at læse denne Protest, og navnlig dens Slutning, hvori han vil finde, at Bænterne nære det Haab og den Fortrosthing, at det Ubillige og det Uretfærdige ikke vil undgaae det høie Things Opmærksomhed, og med dette Haab og i denne Fortrosthing tillade de sig at nedlægge deres ærbødige Protest.

Indenrigsministeren: Jeg troer, at den ærede Rigsdagsmand, som sidder ligeover for mig (Stockfleth) feilede, da han meente, at denne Sag var en Communesag, og at det var Kjøbenhavns Magistrat eller Kjøbenhavns Communalbestyrelse, som havde at uddele Bevillinger til nye Anlæg af Bagerier. Dette maa, efter Sagernes hidtilværende Ordning, være Regjeringen, og man maa i alt Fald da sige, at det er en administrativ Sag, og ikke en Lovgivningsag. Jeg troer imidlertid, at hvis man vilde lade det Lovudkast, som er fremlagt, falde, da vilde man derved i høj Grad forhøje Uvissheden i de paagjældende Forhold, thi Administrationen vil vist have store Betænkeligheder ved at meddele Bevillinger i en Sag, som kun er blevet dunklere derved, at der har været forelagt et Lovudkast, som ikke er kommet til Afgjørelse, og det rimelige Resultat vilde altsaa blive, at Sagen blev staaende paa det Standpunkt, hvor den nu er, nemlig det factiske Standpunkt, at der vel er en aller-